

mødes i Minsk

og orden af diktaturets repræsentanter i form af politi og soldater. De patruljerer flittigt, ligesom horder af orangeklædte offentligt ansatte udbedrer vejene, holder gaderne rene og passer de mange parker med omhu. Det gør de til en månedsløn, der ikke levner plads i budgettet til skrappelløs gambling.

Skal man dømme ud fra gadebilledet, har Lukasjenko altså styr på det. Lidt for godt styr ifølge EU, der har givet den hviderussiske præsident indrejseforbud på grund af hans forkærlighed for at udøve magten alene og lade politiske modstandere forsvinde.

Endnu et modsætningsforhold træder tydeligt frem i Minsk, nemlig kontrasten mellem på den ene side den virkelig passerende, ofte grufulde fortid og på den anden side potentialet for og håbet om en bedre fremtid.

Byens ældre generation kan se tilbage på hændelser i det 20. århundrede, der var frygtelige og tragiske. Når de unge drømmer, er det om større frihed og flere muligheder.

På bekostning af fremtiden synes fortiden at fylde mest. Den drejer sig egentlig udelukkende om Anden Verdenskrig el-

ler Den Store Fædrelandskrig, som den hedder på russisk. Katastrofens vigtighed for befolkningens selvforståelse illustreres af kæmpe monumenter overalt i byen. Med vanlig sovjetisk patos fik Minsk tilmed den officielle titel 'helteby' på grund af indbyggernes indædte kamp mod nazisterne. Fra flere hustage og med kæmpestore kyrilliske bogstaver står der 'Gorod Gerioj', som betyder netop det: Heltebyen. I kraft af Sovjetunionens status som Hitlers yndlingshadeobjekt viste Anden Verdenskrig her sit mest modbydelige ansigt. Den kostede en fjerdedel af alle

hviderussere livet og jævnedede bogstaveligt talt Minsk med jorden.

13 overlevede nazisterne

Især gik det hårdt ud over byens store jødiske mindretal. I bydelen Rakauskoye blev en af de største og værste ghettoer oprettet. Her levede 100.000 mennesker i en hverdag præget af sult, kulde, tvangsarbejde og sporadiske dødsaktioner. Den 21. oktober 1943 rykkede nazisterne ind i ghettoen en sidste gang for at udrydde de sidste par tusind, der havde klaret den indtil da. 13 overlevede.

Det er med andre ord forståeligt, at hviderusserne mindes fordrivelsen af nazisterne med ærefrygt. Men det er, som om den unge generation med dens drømme og forhåbninger for fremtiden står i skyggen af de skæbnesvangre historiske begivenheder og den megen fokus på fortiden. At Anden Verdenskrig skulle have været en kamp mellem det gode og det onde, synes i endnu højere grad end i Vesten stadig at være en systembevarende mytologi, en særlig mentalitet eller tanke-sæt, der i værste fald kan være med til at forsinke indfrielsen af ungdommens drømme om ændringer og bedre levevil-

kår. Repræsentanter for netop den yngre generation sidder bænket omkring tæststående borde på en lille bar i udkanten af byen. Studerende, musikinteresserede og andre forbipasserende med lyst til at socialisere drikker øl og vodka til deres 'dranki', som er en slags kartoffelpandekager. Stumper af livlige samtaler blander sig med hinanden i det overfyldte rum, inden aftenens koncert går i gang.

Det lokale band, der går på, nyder efter klapsalverne og tilråbene at dømme stor popularitet. Stemningen når højdepunktet under koncertens sidste nummer, der er en coverudgave af den samfundskritiske 90'er sang 'Zombie', oprindeligt af Cranberries. På en bund af det kendte, tunge guitarriff skiftes de to forsangere til at gentage omkvædets linjer igen og igen og trækker denne udvidede version helt ud. Foran scenen danser det unge publikum opslugt. Voldsomt energisk synger alle passioneret med på strofen »*what's in your head?*«.

Måske viser fremtiden et alternativ til oligarkernes kasinokapitalisme, den spirende nationalisme og den præsentable sovjetske fortid.

rejsler@pol.dk

TUREN TIL MINSK

En returbillet til Minsk fra København kan fås for cirka 1.600 kroner med Czech Airlines via Prag.

Indrejse i Hviderusland kræver visum og koster omkring 500 kroner. Det fås gennem landets ambassade i enten Sverige eller Tyskland:

www.sweden.belembassy.org

www.germany.belembassy.org